

„Egy önkényuralomnak nincs hova hátrálni”

Magyar Bálint szociológus, korábbi oktatási miniszter

Mit tesz egy maffiaállam, ha kiugrik egy családtag? Miért teljesen normális, hogy Magyar Péter pár hónap alatt jutott el a rendszerváltás gondolatáig? És miért nincs értelme ellenzékbeli szakpolitikai vitákat folytatni a magyar kormánnyal? A többi közt ezekről beszélgetünk Magyar Bálinttal.

Magyar Narancs: A 2020-ban megjelent *A posztkommunista rendszerek anatómiája* című munkájukban egy ábrán a magyarországi berendezkedés valahol Oroszország és Kazahsztán környékén van. Ennyire rossz a helyzet?

Magyar Bálint: Magyarországon 1989 óta egy második rendszerváltás is lezajlott 2010–2011-ben, amikor a liberális demokráciából autokrácia, önkényuralom született. Az autokratizálódási folyamatnak három fázisa van: autokratikus kísérlet, autokratikus áttörés és autokratikus berendezkedés. Kísérlet már az első Fidesz-kormány alatt is megfigyelhető volt, de az országgyűlési kétharmad hiánya megakadályozta az áttörést, amiről akkor beszélhetünk, ha egyetlen politikai erő a hatalom monopóliumára tesz szert, és egymaga meg tudja változtatni az alkotmányt, illetve a hatalmat kontrolláló intézmények élére ki tudja nevezni a saját kádereit. Ma az a kérdés, hogy lesz-e harmadik rendszerváltás, és vissza tudunk-e térni egy liberális demokráciába. A Fidesz első kormányzása idején hamar megjelentek az autokratizálódás szándékának a jelei, amikor Simicska Lajost nevezték ki az adóhivatal, Pintér Sándort pedig a Belügyminisztérium élére, majd később lemondásra kényszerítették Györgyi Kálmán legfőbb ügyészt, és Pólt Pétert tették a helyére.

MN: De utána jött nyolc év, amikor nem voltak kormányon.

MB: Amikor a Fidesz 2002-ben elvesztette a választást, egyből rendszerkritikai alapállásra helyezkedett, aminek a lényege a választáson győztes erő legitimitásának megkérdőjelezése volt: ekkor mondták, hogy „a haza nem lehet ellenzékben”, tehát bárki, aki nem Orbán Viktor politikai klánjához tartozik, az nem a nemzet része. Nyolc évvel később pedig megtörtént az autokratikus áttörés, és kétharmados parlamenti súlyával megszületett a Fidesz monopolhatalma. Ezt követte az autokratikus berendezkedés, a társadalmi autonómiák fel-

számolása. De többféle autokrácia lehetséges: Lengyelországban például Jarosław Kaczyński-val konzervatív, bürokratikus, ideológiavezérelt autokratikus modell próbált kiépülni. Ezzel szemben a magyarországi modell egy patronális autokrácia, amelynek az ikermotivációja a hatalomkoncentráció és a politikai-gazdasági klán személyes vagyonosodása. Ez nem ideológiavezérelt rendszer, hanem ideológiai alkalmaszó, amelyben az alkalmazott ideológiai paneleknek nem értékkohereciájuk, hanem funkcionális kohereciájuk van. A hatalom cselekedetei ideológiailag ellentmondások lehetnek, de funkcióikat tekintve racionálisan koherensek. Egy ilyen maffiaállamot négy dimenzió mentén lehet definiálni. Az első kérdés az, hogy ki a cselekvő alany. Az uralmi elit szerkezete ugyanis klánjellegű, amit fogadott politikai családnak nevezhetünk, ahol a tényleges döntések kikerülnek a formális intézményekből, és informális intézményekben születnek meg. Ha ezt illusztrálni szeretnénk, akkor a felcsúti stadion VIP-pályáról kéne összemontírozni egy képet. Ez azt is jelenti, hogy minden olyan mondat, amelyik úgy kezdődik, hogy „a Fidesz/a kormány/a parlament (gy határozott)”, az félrevezető, mert ezek a formális szervezetek az égvilágon semmiről nem döntenek, csak lepapírozzák az informális körökben hozott döntéseket. Másrészt a közhatalmi kompetenciákat magáncélra sajátították ki, tehát az államhatalmi szervek nem közérdeket, hanem magánérdekeket szolgálnak. Harmadrészt a jövedelmekhez való viszony vonatkozásában ez a rendszer nem egyszerűen folyó jövedelmeket, bevételeket eltérítve kleptokratikus, hanem ragadozó típus, vagyis állami és magánvagyonokat rabolnak le az államhatalmi erőszak vértelen eszközei révén.

MN: Ez nem pusztán egy korrupt rendszer?

MB: Korrupt rendszer nagyon sok van: meg kell különböztetni a járványszerű és rendszeres korruptciót. A járványszerű korruptció ho-

Fotó: Palágyi Barbara

rizontálisan terjed, sokfelé jelen van, de nem felülről szervezik. A rendszerszerű esetén az államgépezet egésze működik bünszervezetként, és ez a negyedik dimenzió. Ha mindez „teljesül”, akkor maffiaállamról beszélhetünk. Ma Magyarország az egyetlen önkényuralmi rendszer az Európai Unióban, ráadásul ennek maffiaállami a formája. Rendszerspecifikus vonásait illetően ebben hasonlít az ukrain invázió előtti Oroszországhoz, illetve egyéb közép-ázsiai rendszerekhez.

MN: Ehhez képest 2010 óta mintha próbálnák elbábozni a liberális demokráciát az ellenzék oldaláról is.

MB: Ha valaki ellenzékiként definiálja magát, tudnia kellene, hogy mivel szemben jeleníti meg magát. Az ellenzék soha nem volt eddig tisztában azzal, milyen rendszerben él, és emiatt billegett a kormánykritika és a rendszerkritika között. A kormánykritikai paradigma azt jelenti, hogy nem kérdőjelezem meg a hatalmon lévőket legitimitásukat, feltételezem, hogy hasonló értékeket vallunk, csak különböző szakpolitikai

témákban javasolunk mást a közjó érdekében. A rendszerkritikai paradigma szerint nem vallunk hasonló értékeket a hatalmon lévőkkel. Ez volt az 1989-es rendszerváltásnál a kiindulópont: nem a szocializmust kívántuk javítani, nem osztottunk az alapértékeiben, nem ismerjük el a kommunista rendszer legitimitását, ezért volt a demokratikus ellenzék célja a rendszerváltás. Az eddigi ellenzék beragadt egy olyan helyzetbe, amelyben a hatalmon lévők folyamatosan megkérdőjelezték a legitimitásukat, ezért volt a demokratikus ellenzék célja a rendszerváltásra van szükség. Ehhez eleve szükséges, hogy megnevezzék a rendszert, és sajnálatos módon az ellenzék pártok és a társadalomtudományi értelmiség jó része is másodlagosnak tekintette ezt az igényt. Ráadásul a nyugati mainstream politológiából átvett kategóriák alkalmatlanok a rendszer leírására: a hibrid rezsim nem mond semmit, az illiberális demokrácia nem azt hangsúlyozza, hogy önkényuralomról van szó. És ameddig nem értjük a lényegét – a hatalomkoncentrációt, a személyi vagyonosodást és a bünszervezeti működést –,

kor megerősödésekor bírságokat róttak rájuk. Valamint negyedikként a kamupártok, amikor maga az uralkodó párt hoz létre állellenzék pártokat, mint például Gattyán György pártját vagy a Mi Hazánkat. Ha az ellenzék pártokat benyomják ezekbe a szerepekbe, létrejön egy olyan politikai ökoszisztéma, amely nem jelent veszélyt a hatalomra. 2022-ben végleg kiderült, hogy az önkényuralmi rendszerrel szemben nem lehet a kormánykritikai alapállás keretein belül hatékonyan fellépni, hanem új rendszerváltásra van szükség. Ehhez eleve szükséges, hogy megnevezzék a rendszert, és sajnálatos módon az ellenzék pártok és a társadalomtudományi értelmiség jó része is másodlagosnak tekintette ezt az igényt. Ráadásul a nyugati mainstream politológiából átvett kategóriák alkalmatlanok a rendszer leírására: a hibrid rezsim nem mond semmit, az illiberális demokrácia nem azt hangsúlyozza, hogy önkényuralomról van szó. És ameddig nem értjük a lényegét – a hatalomkoncentrációt, a személyi vagyonosodást és a bünszervezeti működést –,

addig fellépni sem lehet ellene, hiszen azt sem értjük, mi a választások tétje az uralmi elit számára. Lengyelországban Jarosław Kaczyński autokrata volt, de nem bűnöző, számára a választások tétje annyi volt: kormányon van, vagy ellenzékben. Orbán azonban autokrata, és bűnöző is a hatályos Btk. szerint. Számukra a választás tétje az, hogy teljhatalmuk van-e, vagy az igazságszolgáltatásnak alávetve börtönbüntetés és vagyonelkobzás jöhet. Ez élet-halál harc, és nem véletlen, hogy Orbánék szeme előtt ott lebeg az ukrán Janukovics, a kazah Nazarbajev vagy a macedón Gruevski példája: ők menekülni kényszerültek a váltás után az igazságszolgáltatás előtt. Az ilyen bünszervezetként működő önkényuralmi rendszerek sajátja, hogy nem engedhetik meg maguknak, hogy kiessenek a hatalomból. Ezért aztán egyre durvább eszközökkel lépnek fel, amint előkerül valaki az ellenzékben, akiről felmerül, hogy képes lehet leváltani őket. Ezen nem csodálkozni kell, hanem felkészülni mindarra, ami ebből következik.

MN: Nincs valami, a szélsőjobboldaltól megszokott furcsa, világjobbítónak szánt ideológiája a Fidesznek?

MB: Nem hiszem, hogy bármilyen világjobbító szándék van itt. Meg kell vizsgálni, mi a funkciója a kommunikációjukban az „Isten, haza, család” hármass panelnek. Az istenre való hivatkozás célja, hogy kizárjon bizonyos kérdéseket a megvitatathóság köréből, és az ellenfelekkel szemben magasabb morális pozícióba helyezze magukat. Amikor Orbán Viktor a Fradi stadionjának megnyitásánál azt mondta, „köszönjük a Jóistennek, hogy ez a stadion megépült”, akkor indirekten kizárta azt a kérdést, hogy ilyesmire kell-e költeni az adófizetők pénzét. Mindeközben ez a hatalom a praktikus politikai érdekeinek megfelelően keresztény: ha Azerbajdzsánnal üzletelnek, akkor nem probléma nekik kiadni egy keresztény örményt lemészároló muszlim katonatisztet a magyar börtönből pár üzletért cserébe, vagy éppen megdicsérni Alijev diktátort azért, amiért elüldöz az országából százezer örmény keresztényt. Ugyanígy nincs szóvá téve Kína esetében, hogy miért üldözik az ottani keresztényeket, vagy miért bontják le a legnagyobb keresztény templomot, ahogy Putyint sem vonják felelősségre azért, ha Ukrajnában templomokat bombáznak. A másik a haza. Én nem tekintem ezt a rendszert nacionalistának sem a 19. századi nacionalizmus értelmében; a Fidesz „nacionalizmusa” nem a románok, szlovákok vagy szerbek ellen irányul, hanem azokat a magyar állampolgárokat kívánják kitaszítani a nemzetből, akik a maffiaállamuk ellenfelei. A határon túli magyarság körébe is ezt a rendszert exportálják: felszámolják a magyar intézmények autonómiáját, patronus-klens helyzetbe kényszerítve azokat. Ha pedig

a kárpátaljai kulturális intézmény elleni terrorakcióról kiderül, hogy azt orosz megbízásból hajtották végre, akkor természetesen nem tilakoznak Oroszországnál, hanem – Putyin ügynökeiként – az ukrán kormányt szidják tovább valami más ürügyet keresve. És az sem vált ki heves reakciót, hogy Szlovákiában Fico korlátozná a magyar nyelv használatát. A „család” funkciója számukra pedig az, hogy a tradicionális patriarchális család mintája – amelyben a férfi korlátlanul rendelkezik a családdhoz tartozók státuszával, vagyonával – egyben az az antropológiai modell, amelyben Orbán az országot vezeti. Vagyis ő nem korlátok közé szorítva kormányoz, hanem – különösen a rendkívüli állapotok óta – korlátok nélkül rendelkezik Magyarország felett. A World Justice Project szerint a kormány ellenőrizhetősége szempontjából Magyarország a vizsgált 142 ország között a 122. helyen áll.

MN: Az orbáni „személyi kultusz” is ehhez a szerephez köthető?

MB: Igen, a „Keresztapa” szerepéhez, aki ennek az államilag vezérelt bünszervezetnek miniszterelnökként a feje. A maffiaként működő politikai családba tartozás feltétele, hogy korrupt, és ezáltal zsarolható legyen. Amennyiben törvénytelen üzletekbe vagy bevonva, rendkívül nehéz kilépni a rendszerből, mert utánad, a családod és a vagyonod után nyúlnak. Ez a zsarolhatósági háló adta sokáig a rendszer stabilitását. Amíg ez működik, addig nem kell a diktatúrákra jellemző durva fizikai erőszakot alkalmazni. Elég csak megnézni, hány település lojalitása van azáltal biztosítva, hogy a polgármester uniós pénzből vendégházat építhetett, miközben már a megépítés pillanatában is látszott, hogy az néhány éven belül családi birtok lesz.

MN: Ennek a rendszernek a felépítéséhez is kellett valami politikai tehetség.

MB: Azért nem szeretem ezt az „Orbán milyen tehetséges politikus” keretezést, mert a diktátorok rendszerint tehetségesek, különben nem lehetnének diktátorok. De egy sorozat-erőszaktevőnél sem mondjuk, hogy milyen fantasztikusan tehetséges volt, hogy csak a harmincadik meggyalázott nő után kapták el. A rendszerünket és szereplőit az önkényuralmi rendszer fogalmi keretei közt kell tárgyalni. Ezért baj, amikor a hagyományos ellenzék és a magyar értelmiség jó része kormánykritikai keretek közt marad, és ezzel indirekten legitimálják a rendszert. Ilyen, amikor arról beszélnek, hogy ez vagy az a húzása „nem szolgálja az ország érdekét”, és „konstruktív ellenzékként” szakpolitikai vitákat kezdeményeznek. Ez a megközelítés azt feltételezi, hogy a Fidesz motivációja Magyarország érdekét szolgálni, miközben egy önkényuralmi rendszer nem nemzeti érdek, hanem rezsimérdek mentén politizál.

MN: Mintha beletörődünk volna, hiszen minden felmérés azt mutatja, hogy a korrupció nem szerepel az első között az emberek legfontosabb problémái közt.

MB: Ez azért is félrevezető, mert a lakosság egészére vonatkozó adat, viszont az ellenzékiek közt a problémamegnevezésben már a második helyen szerepel. De mikor a Medián vagy a Závecz Research rákérdezett arra, hogy mi az oka egy adott problémának, akkor kiderül, hogy a legtöbben azt válaszolják, hogy „mert lopnak és csak a hatalom érdekli őket”. Ezt hívjuk narratívának: amikor a közvetlen életélményeken keresztül mutathatunk rá a hatalom valós motivációira és annak következményeire. Ha ugyanis valakinek a rokona meghal kórházi fertőzésben, akkor természetesen az egészségügyet nevezi meg a legfőbb problémaként, de amikor megkérdezik, hogy ez miért történhetett meg, akkor már azt válaszolja, hogy azért, mert szétlopják az országot. Ezt a magától értetődő dolgot a Tisza Párt előtt nem képviselte az ellenzék.

MN: 2022-ben Márki-Zay Péter megállás nélkül arról beszélt, hogy a Fidesz a magyar történelem legkorruptabb kormánya.

MB: Ott más problémák is voltak, mert a kampány folyton a diszkreditálódott pártok közti osztozkodásról szólt. Az ellenzék lejáratódása és alkalmatlansága viszont vákuumot teremtett, miközben megmutakoztak a rabló rendszer korlátai is a romló gazdaságban. A februári influenzaszterilizálás mutatta meg, hogy van rendszerváltó kereslet, de nincs rendszerváltó kínálat. Ebbe a vákuumba lépett be Magyar Péter.

MN: Aki ráadásul úgy jut el a rendszerváltás meghirdetéséig, hogy tagja volt ennek a maffiának, ha maradunk az analógiánál.

MB: A rendszerváltásnak három pillérre van szüksége: a jogállam helyreállítására, a bünszervezet felszámolására és az orosz csatlósi viszony megszüntetésére. Minden ennek a függvénye, a szakpolitikák is. Ami ezekben meghatározó, abban Magyar Péter nem érintett. Lehet mondani, hogy többféle állami állásban megfordult, ami másoknak nem adatott meg, és előkerülnek a túlárazottnak tűnő szerződések, de az alapvető kérdés az, részesült-e ezekből saját maga, vagy azt mondta, hogy inkább kiszáll. A rendszer lényegét mi sem illusztrálja jobban, hogy még Varga Judit is arról beszél az inkriminált felvételen, hogy ez egy maffia, ahonnan nem lehet csak úgy kilépni. Itt csak kitesztelés vagy elbocsátás van, az utóbbi azzal, hogy továbbra is feltétel nélkül lojálisnak kell lenni a Keresztapához. Ez biztosítja a számukra, hogy ne engedjék el a kezüket, ne ildozzék el a családtagjait az állásaikból. Magyar Péter ebből a rendszerből ugrott ki, és a történelem logikája sodorta a radikális rendszerkritikai magatartásba.

MN: Nem is innen indult, az első interjújában még kifejezetten Orbán-konform álláspontból beszélt.

MB: Igen, ez egy fejlődéstörténet. Nézzük meg a korábbi magyar forradalmakat, azok is fejlődéstörténetek. Az a magyar nemesség, amely az 1848–1849-es forradalom gerincét adta, a jobbágytartókból jutott el a jobbágyfelszabadítás és közhatalviselés szükségességének programjához, a polgáritársadalom-felfogásig, majd a Habsburg-házzal való konfliktus nyomán a trónfosztásig. Sőt úkapám, Szemere Bertalan 1849-ben miniszterelnökként már republikáni kormányról beszélt, tehát ma úgy mondanánk, hogy rendszerváltásról. De ha csak 1956-ra gondolunk, akkor is látjuk, hogy a kommunista párt belső reformellenzéke a szocializmus demokratizálásáról beszélt, nem pedig többpártrendszerű polgári demokráciáról. Nagy Imre a Kossuth téri felszólalásában még elvtársnak szólította az embereket. Ezek belső fejlődések, és erről van szó Magyar Péter esetében is. Miközben, ha az ő személyes gyarapodása korrupt üzletek, nem pedig a jól fizető állások révén történt volna, azt a Fidesz már biztos felhozta volna ellene. És azt is biztosan lehet tudni, hogy nem ügynöke az orosz birodalomnak. Ez a két dolog lehetővé teszi, hogy a fennálló rendszerrel való konfrontáció éleződésével egyre radikálisabb álláspontot képviseljen. Nem tartom véletlennek, hogy ebből a pozícióból ő az első ellenzéki politikus, aki következetesen Orbán-klánról, maffiakormányról, bűnöző államról beszél. Nem is szólva az általa bevezetett rendkívül találó Nemzeti Együttműködés Rendszere megnevezésről. Ez a lényege a rendszernek, és annak, milyen körülmények között kell ezt a harcot megvívni. Világosan látja, hogy nem maradhat Orbánék fogalmi keretében azzal, hogy ő keresztényebb és nemzetibb, mint ők. A legfontosabb törésvonal, amelyre rámutatni próbál, hogy „én vagyok az, aki komolyan veszem ezeket az értékeket, de ti bűnözők vagytok”.

MN: Magyar Péter is választáson győznél le a Fideszt. Az már nem a rendszerkonformizmus része, hogy elindulunk a választáson, majd akkor jelentjük ki, hogy az manipulált volt, amikor elvesztettük?

MB: Ha megnézzük azokat az országokat Európában, ahol bojkottáltak választásokat, például Szerbiában és Albániában, akkor azt látjuk, hihetetlen pozíciókat vesztek, hogy ez később nem tudták visszaszerezni. Az erőteljesebb önkényuralomban élő Oroszországban a később meggyilkolt Borisz Nyemcov és Alekszej Navalnij is azt képviselte, hogy el kell indulni a választásokon, hogy közös élményként fel lehessen mutatni azt, ha elcsalják. A színes forradalmakat ez, illetve a maffiaállami bűnözés és a romló gazdasági helyzet és életsvonal hármasa táplálta. Persze, minden

választási manipulációra fel kell készülni előre. Nem szabad úgy viselkedni, mint 2022-ig az ellenzék, amely a Fidesz bármilyen autokratikus lépésénél sírva fakadt, hogy „nem hittük volna, hogy ennél is van lejjebb”. Ez eleve vesztes pozíció, fel kell venni a kesztyűt. De ha felveszed a kesztyűt, akkor kimondod, hogy ez a rendszer illegitim, és az a célod, hogy megdöntsd.

MN: Meg lehet dönteni a NER-t választáson?

MB: Az a szerencse, hogy az Európai Unióban vagyunk. Nálunk a propaganda rafináltsága és agressziója abból is fakad, hogy még nem élhet a hatalom a fizikai erőszakkal olyan mértékben, mint Oroszországban. De Menczer Tamás felléptetése is jelzi a durvulást. A Fidesz már korábban is vetett be paramilitáris csoportokat, mint amilyen a Magyar Gárda vagy a fociultrák. Ez utóbbiak politikai célú mozgatója Kubatov Gábor, aki a Fidesz szervezeti irányítója is. Az erőszak illegitim formáinak alkalmazása mellett legutóbb az alkotmányba tette a Fidesz, hogy a magyar hadsereg belföldi célokra is bevethető bizonyos társadalmi krízishelyzetekben – bár kérdéses, hogy a hivatalos erőszakszervezetek milyen mértékig lennének hajlandók asszisztálni a fennálló hatalomnak egy veszített választás esetén a „rendteremtésben”. Mindenesetre ne áltassuk magunkat azzal, hogy úgymond szakpolitikai vitákra van szükség egy olyan hatalommal, amely érdemben soha nem állt szóba semmilyen, a társadalom csoportjait képviselő szervezettel. Egy állami bünszervezetként működő önkényuralomnak nincs hova hátrálni. Ennek minden lehetséges következményével szembe kell nézni, és a rendszerváltásra eszerint készülni. Mert nem lehetséges rendszerváltás nélküli kormányváltás.

MN: A Tisza Párt előretörése nyomán szinte teljesen eltűnt a „kereslet” a jobbközéptől balra lévő pártokra. Meghalt a liberalizmus?

MB: A liberalizmus képviselői buktak meg, nem az értékek iránti vonzalom. A Tisza Párt híveinek önbesorolása alapján a relatív többség liberálisnak vallja magát. Ez csak azt jelenti, hogy szerencsére a liberálisok ezen része úgy gondolja, vannak fontossági sorrendek. A fontos most az önkényuralmi rendszer megdöntése, és ehhez kell egy széles választói réteget toborítani képes politikai erő, amely vidéken is képes lehet egyéni választóközrökben nyerni. Ez az első ilyen politikai erő 2010 óta, és enélkül nem is lenne esély. Közben Magyar Péter mozgalmá néppárti jelleget öltött. Ki is nyilvánította, hogy vár mindenkit: jobboldalt, baloldalt, konzervatívot, liberálist, hívőt és ateistát. Ennek megfelelően kívánja visszavenni a nemzeti szimbólumokat, nem azok ellenében kívánja magát meghatározni csak azért, mert a Fidesz ezeket korábban kisajátította magának.

Fekő Ádám

Fotó: Palágyi Barbara

Magyar Péter útja 2024-ben

Valaki dörömböl

A belpolitikában az idei az ő éve volt. A Tisza Párt futása zárójelbe tette az ellenzék eddigi munkáját, és defenzívába kényszerítette a Fideszt.

■ Varga Judit volt férje, akit az utóbbi években állami cégek vezetői testületeiben foglalkoztattak – felügyelőbizottsági tag lett, vezérigazgató lett – február 11-én bement a *Partizán*-ba, és bírálta a NER-t, amelynek addig a része volt. Hamar kiderült, hogy feltűnése nem politikai lufi, ami másnapra kipukkad: március 15-én zászlót bontott az Andrássy úton, megalapította a Talpra Magyarok Közösségét, április 6-án több tízezer embert vitt ki a Kossuth térre. Ekkorra túl voltunk a Varga Judit-hangfelvétel kiszivárogtatásán, amelyen az exminiszter arról beszélt, hogy a végrehajtók korrupcióval vádolt vezére, Schadt György Rogán Antal embere, és utóbbi belenyúl az ügyességi iratokba. Magyar átvett egy kvázi alvópártot, a Tiszát, amelynek a támogatottsága elképesztően gyorsan nőtt, a június 9-i EP-választáson országosan csaknem 30 százalékos eredményt ért el, az önkormányzati választáson csak budapesti listát állított, s arra a fővárosiak több mint 27 százaléka voksolt.

Magyar a saját bevallása szerint mindig kecc volt, korábban belülről bírálta az egyetemi „modellváltást”, a NER-média színvonalát és

a kegyelmi botrány kezelését. A Fidesz rögtön támadóként és árulóként azonosította a *Partizán*-nak sztorizó Magyar Pétert, pedig nem lehetünk abban biztosak, hogy már akkor az volt. Magyar ebben az interjúban Orbánt még úgy festette le, mint a királyt, akit megvezetnek a tanácsadói.

Szórakoztató utólagos gondolat kísérlet, hogyan alakul Magyar Péter pályája, ha a Fidesz nem a tőle megszokott lejárató kampánnyal próbálja rövidre zárni az ügyet. Két nappal a *Partizán*-interjú után a *Magyar Nemzet* már arról írt, hogy az exfőúr sértettségéből „rontott neki” a kormánynak, mivel megszűntek az állami megbízatásai. „Ha valaki kiszáll valahonnan, akkor nem szarik vissza a fészekbe” – üzent a párt egyik szája, Nagy Ferő, miközben a NER-média egyéb sajtótérmei Magyar méregdrága karórájáról és – természetesen nem létező – luxusjachtjáról cikkeztek. Magyar is bekeményített: egyik nap még csak Rogán Antalt, a Fidesz „Richelieu bíborosát” bírálta, kisvártatva viszont már a köteg ötszáz euróért szorongató Orbán Viktorral adomázott.